Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
fremsat den 20. maj 2021 [1]

Sag C-25/20

ALPINE BAU GMBH, Salzburg – filialen i Celje – under konkurs,
NK, kurator for hovedinsolvensbehandlingen
mod
ALPINE BAU GmbH

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Višje sodišče v Ljubljani (appeldomstolen i Ljubljana, Slovenien))

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i civile sager – insolvensbehandling – fortolkning af artikel 32, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1346/2000 – manglende angivelse af en frist for at anmelde en fordring under en insolvensbehandling – anmeldelse af fordringer i en sekundær insolvensbehandling foretaget af kurator for hovedinsolvensbehandlingen – frist for anmeldelse i henhold til national ret«

1. Denne anmodning om præjudiciel forelæggelse drejer sig om fortolkningen af artikel 32, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1346/2000 [2], som finder anvendelse ratione temporis, henset til datoen for indledningen af hovedinsolvensbehandlingen [3].

2. Višje sodišče v Ljubljani (appeldomstolen i Ljubljana, Slovenien) ønsker oplyst, om kurator for en hovedinsolvensbehandling i Østrig, som i en sekundær insolvensbehandling i Slovenien mod den samme skyldner ønsker at anmelde de samme fordringer, som den pågældende allerede har anmeldt under den første insolvensbehandling, er omfattet af fristerne (og konsekvenserne af en manglende overholdelse af disse) i henhold til slovensk lovgivning.

[1] Originalsprog: spansk.

[2] Rådets forordning af 29.5.2000 om insolvensbehandling (EFT 2000, L 160, s. 1). Denne forordning var i kraft fra den 31.5.2002, indtil den blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20.5.2015 om insolvensbehandling (EUT 2015, L 141, s. 19).

[3] Artikel 91 i forordning 2015/848.

3. Domstolen har ved flere lejligheder taget stilling til grænseoverskridende insolvensbehandlinger [4], men har endnu ikke, medmindre jeg tager fejl, gjort dette med hensyn til artikel 32 i forordning (EF) nr. 1346/2000, hvis anvendelse giver anledning til ikke så få vanskeligheder [5].

I. Retsforskrifter

A. EU-retten. Forordning nr. 1346/2000

4. 21. betragtning har følgende ordlyd:

»Enhver kreditor med sædvanligt opholdssted, med bopæl eller med hjemsted i Fællesskabet bør have ret til at anmelde sine fordringer i skyldners bo under enhver insolvensbehandling, der er indledt i Fællesskabet […]«

5. 23. betragtning lyder:

»Denne forordning bør for de sagsområder, den dækker, fastlægge ensartede lovvalgsregler, som på deres anvendelsesområde træder i stedet for de nationale internationalprivatretlige regler. Medmindre andet er fastsat, bør lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes (lex concursus), anvendes. Denne lovvalgsregel bør gælde både for hovedinsolvensbehandlingen og for territoriale insolvensbehandlinger. Lex concursus fastsætter alle insolvensbehandlingens virkninger, såvel de processuelle som de materielle, for de berørte personer og de berørte retsforhold. Den fastsætter alle betingelserne for en insolvensbehandlings indledning, afvikling og afslutning.«

6. Artikel 4 (»den lovgivning, der finder anvendelse«) bestemmer:

»2. Lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, er bestemmende for betingelserne for insolvensbehandlingens indledning og afslutning samt for dens forløb. Lovgivningen bestemmer navnlig:

[…]

h) reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer

[…]«

[4] Med hensyn til artikel 4, stk. 2, litra h), i forordning nr. 1346/2000, som er relevant i denne sag, jf. dom af 9.11.2016, ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:841, herefter »ENEFI-dommen«), og af 18.9.2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754).

[5] I retslitteraturen er der enighed om, at stk. 2 i artikel 32 ikke anvendes i praksis på grund af dets kompleksitet, hvilket førte til, at dette stykke ikke blev ændret i forordning 2015/848. Jf. C. Koller og M. Slonina, »Information for creditors and lodging of claims«, i B. Hess og P. Oberhammer, *European Insolvency Law (Heidelberg-Luxembourg-Vienna Report)*, C.H. Beck, Hart, Nomos, 2014, punkt 945 ff., især punkt 951; samt S.C. Maesch og B. Knof, »Art. 45«, i M. Brinkmann, *European Insolvency Regulation*, C.H. Beck, Hart, Nomos, 2019, punkt 18.

7. Følgende fremgår af artikel 28 (»den lovgivning, der finder anvendelse«):

»Medmindre andet er bestemt i denne forordning, er det lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den sekundære insolvensbehandling er indledt, der finder anvendelse på den sekundære insolvensbehandling.«

8. Artikel 32 (»udøvelse af kreditorernes rettigheder«) bestemmer:

»1. Enhver kreditor kan anmelde sine fordringer i hovedinsolvensbehandlingen og i alle sekundære insolvensbehandlinger.

2. Kurator for hovedinsolvensbehandlingen og kurator for en sekundær insolvensbehandling anmelder i andre insolvensbehandlinger fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som de er udpeget til kuratorer for, hvis dette tjener kreditorerne i sidstnævnte insolvensbehandling, idet kreditorerne dog, såfremt den lov, der finder anvendelse, giver hjemmel hertil, har ret til at modsætte sig dette eller til at trække deres fordringer tilbage.

3. Kurator for en hovedinsolvensbehandling eller en sekundær insolvensbehandling har ret til at deltage i en anden insolvensbehandling på samme måde som en kreditor, navnlig ved at deltage i skiftesamlinger.«

B. National ret

1. Østrigsk ret. Insolvenzordnung[6]

9. I henhold til § 107, stk. 1, skal der med hensyn til fordringer, der er blevet anmeldt efter den fastsatte frist og ikke er blevet prøvet ved den almindelige samling for bedømmelse af passiver, gennemføres en særlig samling for at anerkende fordringerne. Disse fordringer er omfattet af lovens § 105, stk. 1. Fordringer, som anmeldes senere end 14 dage inden samlingen for endelig bedømmelse af passiver, prøves ikke.

2. Slovensk ret. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju[7]

10. I henhold til artikel 59, stk. 2, i denne lov skal kreditor i en insolvensbehandling anmelde sin fordring hos den insolvente skyldner inden tre måneder fra datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om indledning af denne behandling, medmindre andet er fastsat i artiklens stk. 3 og 4[8].

6 Lov om insolvensbehandling.

7 Lov om finansielle transaktioner, insolvensbehandling og tvangslikvidation (herefter »ZFPPIPP«) (Uradni list RS nr. 126/2007, med senere ændringer).

8 I disse to stykker omhandles fordringer i kraft af retsakter, der kan være genstand for søgsmål, eller anfægtede retsakter.

11. Artikel 298, stk. 1, fastsætter, at hvis fordringen har fortrinsret, skal kreditoren inden fristen for anmeldelse af fordringen også anmelde fortrinsretten i konkursboet, medmindre andet er fastsat i artikel 281, stk. 1 [9], eller artikel 282, stk. 2 [10].

12. Artikel 296, stk. 5, bestemmer, at såfremt kreditoren ikke overholder fristen for anmeldelse af fordringen, bortfalder fordringen hos den konkursramte debitor, og retten afviser for sent indgivet anmeldelse af fordringen i konkursboet.

13. Artikel 298, stk. 5, foreskriver, at hvis kreditoren ikke overholder fristen for anmeldelse af fortrinsretten, bortfalder denne fortrinsret.

II. Faktiske omstændigheder, tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

14. Ved kendelse af 19. juni 2013 indledte Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien, Østrig) en insolvensbehandling af selskabet ALPINE Bau GmbH.

15. Behandlingen blev oprindeligt indledt som en saneringsprocedure, men den 4. juli 2013 blev den ændret til en konkursbehandling.

16. Som det fremgår af kendelsen af 5. juli 2013 fra Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien), udgør den mod selskabet ALPINE Bau GmbH indledte procedure en »hovedinsolvensbehandling« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1346/2000.

17. Den 6. august 2013 indgav kurator for hovedinsolvensbehandlingen [11] begæring om indledning af en sekundær insolvensbehandling af ALPINE BAU GMBH, Salzburg – filialen i Celje – til Okrožno sodišče v Celju (retten i første instans i Celje, Slovenien).

18. Okrožno sodišče v Celju (retten i første instans i Celje) traf ved afgørelse af 9. august 2013 følgende foranstaltninger. Retten:

– indledte den sekundære konkursbehandling af ovennævnte filial

– oplyste kreditorer og kuratorer om, at de i henhold til artikel 32 i forordning nr. 1346/2000 kunne anmelde deres fordringer i hovedinsolvensbehandlingen og i alle sekundære insolvensbehandlinger. Dette fremgik af en bekendtgørelse, som samme dag blev offentliggjort på webstedet tilhørende Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (Republikken Sloveniens agentur for offentlige juridiske registre og tilhørende tjenester).

19. Ifølge bekendtgørelsen skulle anmeldelsen af fordringer (såvel privilegerede som simple) ske inden tre måneder fra datoen for offentliggørelsen af den omhandlede bekendtgørelse. Der blev desuden erindret om, at såfremt fordringer og privilegerede krav ikke blev anmeldt inden denne frist, ville disse fordringer og krav hos den insolvente skyldner i denne sekundære konkursbehandling bortfalde, og retten ville afvise anmeldelse i medfør af artikel 296, stk. 5, eller artikel 298, stk. 5, i ZFPPIPP.

[9] Dette stykke omhandler privilegerede krav opnået ved eksekutionsforretningen, hvis gennemførelse ikke påvirkes af indledningen af insolvensbehandlingen.

[10] Dette stykke regulerer privilegerede krav, som kan håndhæves udenretsligt.

[11] Herefter »NK«.

20. Den 30. januar 2018 indgav NK anmeldelse af fordringer (i henhold til artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000) i den sekundære konkursbehandling. NK anmodede Okrožno sodišče v Celju (retten i første instans i Celje) om at tage denne anmeldelse til følge, således at de pågældende fordringer blev inkluderet i enhver efterfølgende udlodning fra boet under den sekundære konkursbehandling.

21. Ved kendelse af 5. juli 2019 afviste Okrožno sodišče v Celju (retten i første instans i Celje) denne anmeldelse i medfør af artikel 296, stk. 5, i ZFPPIPP, da den var indgivet for sent.

22. NK anlagde sag til prøvelse af denne kendelse ved Višje sodišče v Ljubljani (appeldomstolen i Ljubljana), som har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 fortolkes således, at den af kurator for hovedinsolvensbehandlingen indgivne anmeldelse af fordringer i en sekundær insolvensbehandling er omfattet af reglerne om fristerne for anmeldelse af kreditorers fordringer og konsekvenserne af for sen anmeldelse i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, hvor den sekundære insolvensbehandling afvikles?«

III. Procedure

23. Anmodningen om præjudiciel afgørelse indgik til Domstolen den 20. januar 2020.

24. ALPINE BAU GmbH, NK, den polske og den slovenske regering samt Kommissionen har afgivet skriftlige indlæg. Det blev ikke anset for nødvendigt at afholde et retsmøde.

IV. Bedømmelse

A. Indledende præciseringer

25. Artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 bestemmer, at enhver kurator, såvel for hovedinsolvensbehandlingen som for en sekundær insolvensbehandling, har beføjelse (og eventuelt pligt [12]) til i andre insolvensbehandlinger, der er indledt mod samme skyldner, at *anmelde* [13] fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som den pågældende er udpeget til kurator for.

26. Forordning nr. 1346/2000 fastlægger ikke udtrykkeligt, hvornår der skal gøres brug af den nævnte mulighed. På denne baggrund ønsker den forelæggende ret oplyst, om kurator for en hovedinsolvensbehandling er omfattet af fristerne (og af konsekvenserne af en manglende overholdelse af disse) i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, hvor den sekundære insolvensbehandling er indledt.

[12] Punkt 68 ff. i dette forslag til afgørelse.

[13] De formuleringer, der anvendes i de forskellige sprogversioner, indeholder nuancer, der bidrager til at præcisere dette begreb. Kurators handling består i at »presentar su crédito« [anmelde fordringer] (den spanske version), »produire sa créance« (den franske version), »lodge his claim« (den engelske version), »insinuare il propio credito« (den italienske version), »reclamar o respectivo crédito« (den portugisiske version) og »seine Forderung anmelden« (den tyske version). Som følge af denne handling anses fordringerne for at være anmeldt, gjort gældende, meddelt, indgivet eller registreret, hvilke betegnelser kan anvendes uden sondring. Jeg vil ikke desto mindre generelt anvende syntagmet »anmeldte fordringer«.

27. Med undtagelse af NK er de procesdeltagere, der har afgivet skriftlige indlæg, af den opfattelse, at ordningen vedrørende fristerne for anmeldelse af fordringer og konsekvenserne af for sen anmeldelse er omfattet af lex concursus i hver enkelt insolvensbehandling.

28. Ifølge NK må prøvelsen og anerkendelsen af fordringer under hovedinsolvensbehandlingen imidlertid gå forud for anmeldelsen af disse under andre insolvensbehandlinger. NK har indirekte anført, at fristerne for en sådan anmeldelse fastsættes i henhold til lex concursus i forbindelse med den første insolvensbehandling.

29. Min opfattelse stemmer overens med den, som hovedparten af procesdeltagerne har anført for så vidt angår den lovgivning, der finder anvendelse på fristerne for anmeldelse af fordringer under sekundære insolvensbehandlinger. Jeg kan desuden ikke tilslutte mig NK's synspunkt med hensyn til prøvelse og anerkendelse af fordringer inden anmeldelsen af disse i den sekundære insolvensbehandling.

30. Først må jeg behandle visse aspekter af den europæiske ordning for grænseoverskridende insolvensbehandlinger, hvilket vil lette forståelsen af tvisten i den præjudicielle forelæggelse.

B. Grænseoverskridende insolvensbehandlinger

1. Lovgivningen [14]

31. De første forslag om at regulere grænseoverskridende insolvensbehandlinger i (nu) Den Europæiske Union går tilbage til 1960'erne. På daværende tidspunkt herskede en opfattelse, hvorefter kun en fælles lovgivningsmæssig ramme ville kunne dæmme op for opportunistisk adfærd hos konkursramte skyldnere eller deres kreditorer og sikre en effektiv forvaltning af en kriseramt virksomhed, hvis bo befandt sig i flere medlemsstater.

32. Efter flere forgæves forsøg blev en konvention om insolvensbehandling (herefter »konventionen« [15]) åbnet for undertegnelse den 23. november 1995, men trådte aldrig i kraft. Konventionen var ledsaget af en rapport, som staterne havde udarbejdet og var blevet enige om [16]. Selv om dette dokument aldrig officielt blev vedtaget, anvendes det som reference i forbindelse med fortolkningen af de tekster, der fulgte efter konventionen, når disse gengiver dens indhold [17].

33. Forordning nr. 1346/2000 blev udarbejdet på grundlag af konventionen. Denne forordnings artikel 32 gengiver navnlig en bestemmelse fra sidstnævnte.

[14] Jeg ser bort fra reguleringen af insolvensbehandling af forsikringsselskaber, kreditinstitutter, investeringsselskaber, der præsterer tjenesteydelser, som indebærer, at de ligger inde med tredjemands kapital eller værdipapirer, samt investeringsinstitutter, som forordning nr. 1346/2000 ikke finder anvendelse på (artikel 1, stk. 2, gengivet i forordning 2015/848).

[15] Rådets dokument CONV/INSOL/X1.

[16] Rapporten er kendt ved navnene på dens ophavsmænd, M. Virgós og E. Schmit. Den er dateret den 8.7.1996 med henvisningen Rådets dokument nr. 6500/1/96 REV1 DRS (CFC).

[17] Jf. henvisningerne til rapporten i flere på hinanden følgende generaladvokaters forslag til afgørelse: Jacobs i Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, punkt 2, 95, 103, 131, 141, 143 og 150), Ruiz-Jarabo Colomer i Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575, punkt 30 ff.), Szpunar i Lutz (C-557/13, EU:C:2014:2404, punkt 48, 58 og 60), Bobek i ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:427, punkt 70), og Bot i Riel (C-47/18, EU:C:2019:292, punkt 52 og 55).

34. I 2012 udarbejdede Kommissionen i overensstemmelse med artikel 46 i forordning nr. 1346/2000 en rapport om forordningens anvendelse. Kommissionen vedlagde et forslag om ændring [18], som udmøntede sig i forordning 2015/848, som generelt finder anvendelse fra den 26. juni 2017 på insolvensbehandlinger, der er indledt på denne dato eller senere.

35. Teksten af 2015 bevarer essensen af den foregående tekst og indfører, for så vidt som det er relevant for den foreliggende sag, forbedringer med hensyn til det indbyrdes forhold mellem parallelle insolvensbehandlinger, underretning af kreditorer og anmeldelse af fordringer i en medlemsstat, hvor kreditoren ikke har sin bopæl, sit sædvanlige opholdssted eller sit hjemsted [19].

36. Navnlig den bestemmelse, hvis fortolkning denne præjudicielle forelæggelse omhandler, er uforandret, nu artikel 45 i forordning 2015/848.

2. Modellen i forordning nr. 1346/2000

37. Forordning nr. 1346/2000 indeholder bestemmelser om retternes internationale kompetence, den lovgivning, der finder anvendelse, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og koordinering af insolvensbehandlinger. Disse bestemmelser opbygger samlet set et system, der følger modellen for »indskrænket« eller »modereret universalisme« [20].

a) Flere forskellige insolvensbehandlinger (hoved- og sekundære insolvensbehandlinger)

38. Den vedtagne model accepterer, at en fælles insolvensbehandling med universel gyldighed kan være upraktisk. Derfor tillades det, at der sammen med en hovedinsolvensbehandling findes andre »territoriale« insolvensbehandlinger (som er uafhængige, hvis de indledes før hovedinsolvensbehandlingen, og sekundære, hvis de indledes herefter), som kun vedrører de formuegenstande, der befinder sig i det land, hvor disse insolvensbehandlinger indledes [21].

39. Hovedinsolvensbehandlingen indledes ved »[r]etterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig« [22]. Den har generel rækkevidde med hensyn til aktiv- og passivmassen. Indledning af en insolvensbehandling i en anden medlemsstat kræver, at skyldneren har et forretningssted i den pågældende medlemsstat. Aktivmassen udgøres alene af skyldneres formuegenstande på dette område [23].

[18] Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 om konkurs, COM(2012) 744 final.

[19] Andre nyskabelser berører ikke det i denne sag omtvistede: de omhandler indføjelsen af rekonstruktionsordninger og hybride ordninger, som mange medlemsstater havde indført efter vedtagelsen af forordning nr. 1346/2000, registrering af insolvensbehandlinger og sammenkobling af registrene samt regulering af grænseoverskridende insolvensbehandlinger af koncerner.

[20] Der tages elementer fra den *territoriale* model, som opdeler insolvensbehandlingen i lige så mange sager som antallet af stater, hvor skyldneren har formuegenstande i, og også udskiller aktiv- og passivmassen i hver stat; og den *universelle* model, som i yderste instans omfatter én samlet insolvensbehandling for alle formuegenstandene samt én lovgivning, der finder anvendelse på hele den insolventes bo, uanset dets placering.

[21] Jf. 11. betragtning til forordning nr. 1346/2000. Begrundelsen for at anmode om indledning af en sekundær insolvensbehandling afhænger af ansøgeren; i denne sag var der tale om kurator for hovedinsolvensbehandlingen (NK).

[22] Artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1346/2000.

[23] Artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000.

40. Ved territoriale og sekundære insolvensbehandlinger omfatter passivmassen alle skyldnerens kreditorer. Enhver kreditor med bopæl, med sædvanligt opholdssted eller med hjemsted i Den Europæiske Union [24] har ret til »at anmelde sine fordringer i skyldners bo« under enhver insolvensbehandling, der er indledt i de medlemsstater, som forordning nr. 1346/2000 er bindende for [25].

41. Den omstændighed, at forskellige insolvensbehandlinger vedrørende den samme skyldner verserer samtidig, kræver koordinering af disse behandlinger. Forordning nr. 1346/2000 fastsætter i denne henseende materielle regler, f.eks. reglen om udlodning af provenuet fra boet [26] og regler for samarbejde mellem kuratorer, navnlig med fyldestgørende udveksling af oplysninger [27].

42. Med samme formål for øje (at sikre koordinering af verserende insolvensbehandlinger) har lovgiver anerkendt, at den insolvensbehandling, der indledes i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har forrang. Denne anerkendelse udmønter sig i muligheden for, at den kurator, der er udpeget i hovedinsolvensbehandlingen, også kan deltage i de sekundære insolvensbehandlinger i visse henseender (f.eks. ved at fremsætte forslag om en saneringsplan eller begære udsættelse af realisationen af aktiverne under den sekundære insolvensbehandling) [28].

b) Den lovgivning, der finder anvendelse

43. Forordning nr. 1346/2000 indfører ikke en *europæisk insolvensret*, men derimod ensartede lovvalgsregler, som bestemmer, hvilken national lov der finder anvendelse under hver insolvensbehandling, samt dens virkninger.

44. Ud over lovvalgsreglerne indeholder forordningen materielle eller processuelle bestemmelser, der finder direkte anvendelse, og som erstatter de tilsvarende bestemmelser i medlemsstaternes lovgivninger [29].

45. Medmindre andet er fastsat i forordning nr. 1346/2000, er det konkurslovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt (lex concursus), der gælder for hele insolvensbehandlingen, uanset om der er tale om en hoved-, territorial eller sekundær insolvensbehandling [30].

[24] Diskussionen om, hvorvidt dette også omfatter kreditorer med bopæl i tredjelande, har ikke betydning for denne sag.

[25] 21. betragtning samt artikel 32, stk. 1, og artikel 39.

[26] 21. betragtning og artikel 20, stk. 2.

[27] 20. betragtning og artikel 31.

[28] 20. betragtning og artikel 31, 33, 34 eller 37.

[29] Nogle af disse bestemmelser vedrører udenlandske kreditorers anmeldelse af fordringer og er således relevante med henblik på den foreliggende sag. Ingen af bestemmelserne omhandler imidlertid problemstillingen vedrørende fristerne.

[30] Artikel 4 med hensyn til hovedinsolvensbehandlingen og artikel 28 med hensyn til sekundære insolvensbehandlinger. De lovvalgsregler, der fraviger lex concursus, findes i artikel 5-15 og påvirker, på trods af deres systematiske placering, også lex concursus i den sekundære insolvensbehandling.

46. Valget af lex concursus, som er normalt i de instrumenter, der regulerer grænseoverskridende insolvensbehandlinger, begrundes med tre argumenter [31]:

– ensartede løsninger, som er afgørende for en vellykket afslutning af såvel en kollektiv bobehandling som en insolvensbehandling og for at give de berørte parter vished om deres forpligtelser og rettigheder

– lette forvaltningen af insolvensbehandlingen ved at skabe sammenhæng mellem forum og ius; således undgås desuden omkostninger i forbindelse med bevisførelse og anvendelse af udenlandsk lovgivning

– sikre, at alle kreditorer til den samme skyldner er omfattet af den samme lovgivning inden for rammerne af de enkelte insolvensbehandlinger for så vidt angår deres plads i konkursordenen.

47. Det er således lex concursus, der er bestemmende for betingelserne for insolvensbehandlingens indledning og afslutning samt for dens forløb for så vidt angår de materielle og processuelle aspekter.

48. I tråd med dette kriterium og ved hjælp af en ikkeudtømmende liste [32] bestemmer artikel 4 i forordning nr. 1346/2000, at lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, navnlig bestemmer visse elementer. Med de undtagelser, der er fastsat i den nævnte forordning [33], omfatter disse elementer »reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer« [34].

c) Den lovgivning, der finder anvendelse på anmeldelse af fordringer

49. På baggrund af det ovenstående er der tre konsekvenser for kreditorerne (med sikkerhed for kreditorer, der befinder sig i Den Europæiske Union) i tilfælde af grænseoverskridende insolvensbehandlinger:

– De har ret til at anmelde fordringer under enhver insolvensbehandling, hoved- eller sekundær (eller territorial, i givet fald) insolvensbehandling, der indledes mod den samme skyldner i en medlemsstat, som forordning nr. 1346/2000 er bindende for.

– Kreditor skal udøve denne ret i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på den insolvensbehandling, hvorunder den pågældende vælger at anmelde fordringen.

– En anerkendelse af en fordring i en insolvensbehandling betyder ikke, at den automatisk anerkendes i en anden insolvensbehandling. Prøvelse og anerkendelse af fordringer afhænger af den lovgivning, der finder anvendelse på den enkelte insolvensbehandling [35].

31 M. Virgós Soriano og F.J. Garcimartín Alférez, *Comentario al Reglamento Europeo de Insolvencia*, Thomson-Civitas, 2003, punkt 118.

32 ENEFI-dommen, præmis 21.

33 Artikel 32, stk. 1 og 2, som fastsætter bestemmelser, der finder direkte anvendelse på anmeldelse af fordringer, er en af disse undtagelser.

34 Artikel 4, stk. 2, litra h). Det samme anvendelsesområde gør sig gældende for artikel 28, der som nævnt omhandler den lovgivning, der finder anvendelse på sekundære insolvensbehandlinger.

35 Dom af 18.9.2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754, præmis 53): »[R]eglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer […] bestemmes i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes«. Betingelserne og de personer, som kan være involveret, er ikke nødvendigvis de samme inden for hver enkelt lovgivning.

50. EU-lovgiver, som var bevidst om vanskelighederne ved anmeldelsen af fordringer under insolvensbehandlinger, der er indledt i udlandet, indføjede specifikke bestemmelser i forordning nr. 1346/2000:

– I henhold til artikel 32, stk. 2, kræves det ikke, at kreditorerne selv anmelder fordringerne: den til insolvensbehandling udpegede kurator kan gøre dette på deres vegne med hensyn til fordringer, der allerede er anmeldt under den pågældende insolvensbehandling [36].

– I overensstemmelse med artikel 40 er det obligatorisk at underrette alle kendte kreditorer, som har deres bopæl, deres sædvanlige opholdssted eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt. Underretningen, i form af en meddelelse til hver enkelt kreditor, skal have et minimumsindhold, som omfatter oplysninger om fristerne for at anmelde fordringer og konsekvenserne af en manglende overholdelse af disse [37].

51. Forordning nr. 1346/2000 harmoniserer ikke fristerne for anmeldelse af fordringer. Dette gør den hverken for nogen form for insolvensbehandling eller for nogen aktører specifikt [38].

52. Inden for anvendelsesområdet for lex concursus i hver enkelt insolvensbehandling kan medlemsstaterne således regulere fristerne på den ene eller anden måde, såfremt effektivitetsprincippet og ækvivalensprincippet er overholdt [39].

C. Fristen for kurators anmeldelse af fordringer

53. Jeg vil behandle fortolkningen af artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000, idet jeg anfører grundene til, at kurator for en hovedinsolvensbehandling efter min opfattelse skal overholde de frister, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, hvor en sekundær insolvensbehandling er indledt, hvis den pågældende kurator under sidstnævnte insolvensbehandling ønsker at anmelde fordringer, der allerede er anmeldt i førstnævnte.

54. Med henblik herpå vil jeg anvende de sædvanlige fortolkningskriterier, dvs. ordlydskriteriet, det historiske, det teleologiske og det systematiske kriterium.

1. Ordlydskriteriet

55. Da det er tilladt at indlede flere insolvensbehandlinger mod den samme skyldner, anføres det i artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000, at »[k]urator for hovedinsolvensbehandlingen og kurator for en sekundær insolvensbehandling […] i andre insolvensbehandlinger [anmelder] fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som de er udpeget til kuratorer for […]«.

[36] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 236. Rapporten nævner også målet om at styrke kuratorers indflydelse i de øvrige insolvensbehandlinger, der er indledt mod den samme skyldner. Spørgsmålet, om dette udsagn er korrekt, afhænger af fortolkningen af artikel 32, stk. 3, som der er rejst tvivl om: jf. S.C. Maesch og B. Knof, nævnt ovenfor, punkt 21 og 22. Et af de omtvistede aspekter er nærmere bestemt, om kurators ret til at deltage, i henhold til denne artikel, er betinget af, at den pågældende har anmeldt fordringerne hos de kreditorer, som den pågældende repræsenterer: B. Wessels, *International Insolvency Law (Part II – European Insolvency Law*), Wolters Kluwer, 2017, punkt 10866 og 10868.

[37] Andre bestemmelser i samme retning, som f.eks. vedrører indholdet af anmeldelsen af fordringer (artikel 41) eller underretningens sprog (artikel 42), har ikke betydning for denne præjudicielle forelæggelse.

[38] Dette var et af de aspekter, som blev anset for at være problematisk i Kommissionens rapport om anvendelsen af forordning nr. 1346/2000, som jeg tidligere har nævnt. Jf. nu artikel 55, stk. 6, i forordning 2015/848.

[39] Med hensyn til anvendelsen af disse principper i forbindelse med forordning nr. 1346/2000, jf. dom af 15.10.2015, Nike European Operations Netherlands (C-310/14, EU:C:2015:690, præmis 28).

56. Intet i teksten tyder på, at fordringerne skal anmeldes på et bestemt tidspunkt. Derfor må den generelle ordning, dvs. den ordning, der følger af den grundlæggende lovvalgsregel (artikel 4 og 28 i forordning nr. 1346/2000) anvendes, hvilken regel som nævnt bestemmer, at lex concursus i den medlemsstat, hvor den enkelte insolvensbehandling indledes, gælder [40].

57. Det fremgår navnlig af artikel 4, stk. 2, litra h), at lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, bestemmer ordningen for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer, hvilket omfatter fristerne for at foretage denne anmeldelse. Den processuelle kvalificering af dette punkt ville ligeledes havde medført, at lovgivningen på det sted, hvor sagen anlægges, finder anvendelse, selv i mangel af en udtrykkelig angivelse [41].

58. Denne fortolkning bekræftes af ENEFI-dommen. Heri fastslås desuden, at lex concursus regulerer konsekvenserne af en tilsidesættelse af reglerne vedrørende anmeldelse af fordringer og særligt af fristerne [42].

2. Det historiske og det teleologiske kriterium

59. Artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 gengiver den tilsvarende bestemmelse i den (mislykkede) konvention. Det følger af kontinuiteten i de to instrumenter, at kurators anmeldelse af fordringer har den samme funktion og forfølger det samme formål i de to tekster. Betingelserne for denne anmeldelse bør således også være de samme.

60. Konventionens artikel 32 blev indført inden for rammerne af modellen for modereret universalisme, hvor det er muligt at indlede flere insolvensbehandlinger mod den samme skyldner. Som undtagelse fra reglen, hvorefter anmeldelse af fordringer er omfattet af lex concursus, fastsatte dens stk. 1 retten for enhver kreditor til at anmelde sine fordringer under en insolvensbehandling efter eget valg [43] eller endda under flere insolvensbehandlinger [44].

61. For at lette udøvelsen af denne rettighed [45] blev der udformet en mekanisme, hvorefter kurator for hver insolvensbehandling kan levere en *tjenesteydelse* [46] til de kreditorer, som den pågældende repræsenterer: Kurator anmelder disse fordringer under andre indledte insolvensbehandlinger [47], idet indehaveren af den enkelte fordring dog har ret til at modsætte sig dette.

[40] Punkt 45 ff. i dette forslag til afgørelse.

[41] Med hensyn til denne regel i forordning 2015/848, jf. A. Piekenbrok, »Art. 7«, i M. Brinkmann, nævnt ovenfor, punkt 69. Den pågældende forordnings artikel 55, stk. 6, bestemmer udtrykkeligt, at lex concursus i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt, finder anvendelse på fristen for kreditorers anmeldelse af fordringer.

[42] ENEFI-dommen, præmis 18: »[…] konsekvenserne af en tilsidesættelse af lex fori concursus-regler vedrørende anmeldelse af fordringer og særligt de fastsatte frister i denne forbindelse [skal] ligeledes vurderes på grundlag af denne lex fori concursus«.

[43] Det er klart, at anmeldelsen af en fordring ikke er et mål i sig selv, men derimod et skridt, der gør det muligt for kreditorer at udøve deres rettigheder (som kreditorer til den konkursramte) og deltage i udlodningen af provenuet.

[44] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 235. Konventionens artikel 39 (som er gengivet i forordning nr. 1346/2000) bekræfter denne rettighed med hensyn til kreditorer, der har deres bopæl, deres sædvanlige opholdssted eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt.

[45] Navnlig for »mindre kreditorer«, hvis fordringer kan anmeldes under flere insolvensbehandlinger uden uforholdsmæssigt store omkostninger. Virgós/Schmit-rapporten, punkt 36, nr. 2.

[46] Ideen om en »tjenesteydelse« fremgår af J. Kemper, »Art. 32«, i B. M. Kübler, H. Prütting og R. Bork, *Kommentar zur Insolvenzordnung*, C. H. Beck, 2015, punkt 4; i forbindelse med den nuværende artikel 45, i P. Mankowski, M. Müller og J. Schmidt, *Europäische Insolvenzverordnung 2015*, C.H. Beck, 2016, punkt 51.

[47] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 236.

62. I konventionen havde kurator med henblik på udførelsen af sit arbejde *beføjelse* til under andre insolvensbehandlinger at anmelde fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som kurator er udpeget i. Kurator handler på sin vis i stedet for kreditorerne, i deres navn og for deres regning [48], og *skal* anmelde fordringer, når dette tjener de pågældende kreditorer.

63. Beslutningen om at anmelde en fordring indebærer imidlertid ikke, at den skifter indehaver: en fordring ophører ikke med at tilhøre den pågældende kreditor. Konventionen bevarer kreditorernes ret, idet disse både kan modsætte sig kurators anmeldelse af deres fordringer og trække en fordring, der er anmeldt under en anden insolvensbehandling, tilbage [49].

64. I overensstemmelse med dette princip skaber kurators anmeldelse de samme virkninger som en anmeldelse foretaget af kreditoren [50]. Dermed er deres betingelser og deres frister, som ifølge konventionen er omfattet af lex concursus, uanset hvem der anmelder fordringerne, identiske [51].

3. Det systematiske kriterium

a) Kurators pligt, forlængelse af kreditorens ret

1) Kurators placering i artikel 32 i forordning nr. 1346/2000

65. Den pligt, som i henhold til artikel 32 i forordning nr. 1346/2000 påhviler kurator, følger den bestemmelse, som giver kreditorer ret til at anmelde deres fordringer under enhver insolvensbehandling.

66. Bestemmelsens placering bekræfter det, som jeg har anført med hensyn til dens tilblivelse og formål: Placeringen af en kurator, der er udpeget til insolvensbehandling, og som anmelder fordringer under en anden insolvensbehandling, er i et vedvarende afhængighedsforhold med placeringen af selve kreditorerne [52].

67. Eftersom forbindelsen mellem kurator og kreditorerne begrunder, at de er omfattet af den samme ordning ved anmeldelsen af fordringer under en anden insolvensbehandling, bekræfter den forrang, som kreditoren har, at det er sidstnævntes situation, der definerer den pågældende ordning. Nærmere bestemt:

– Lex concursus, som finder anvendelse på anmeldelse af fordringer i henhold til artikel 4 og 28 i forordning nr. 1346/2000, gælder på samme måde for kreditorer og kuratorer.

– Det vil være muligt at fritage kurator i en insolvensbehandling for de anmeldelsesfrister, der er fastsat i den lex concursus, som andre insolvensbehandlinger er omfattet af, såfremt

[48] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 238. Ideelt set anmelder *kun* kreditor *eller* kurator fordringen i den parallelle insolvensbehandling. En af vanskelighederne i forbindelse med bestemmelsen består imidlertid i, at den baner vejen for, at den samme fordring anmeldes to gange under den samme insolvensbehandling: af kurator og af kreditor. Jf. punkt 95 i dette forslag til afgørelse.

[49] Artikel 32, stk. 2, in fine, i forordning nr. 1346/200. Virgós/Schmit-rapporten, punkt 237. Den omstændighed, at kreditorens ret og beslutning om at udøve denne ret er uafhængig, er udgangspunktet for artikel 32, stk. 1.

[50] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 238.

[51] Konventionens artikel 4, stk. 2, litra h), og Virgós/Schmit-rapporten, punkt 238 og 267.

[52] Denne underordnede placering af kurator er specifik; den er direkte knyttet til insolvensbehandlingens grænseoverskridende karakter. I forordning nr. 1346/2000 repræsenterer kurator i øvrigt ikke kun skyldnerens eller kreditorernes interesser: den pågældende har til opgave at finde den bedste løsning for begge parter, under tilsyn af en myndighed (som kan være en retsinstans).

kreditorerne også er omfattet af fritagelsen. Kapitel IV i forordning nr. 1346/2000, som indfører materielle regler, der fraviger lex concursus til fordel for kreditorer, der har deres bopæl, deres sædvanlige opholdssted eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt, omfatter imidlertid ikke denne mulighed [53].

2) Spørgsmålet, om kurators anmeldelse af fordringer tjener kreditoren

68. Kurator har ikke alene *beføjelse* til at anmelde fordringer i andre insolvensbehandlinger, der allerede er anmeldt i hovedinsolvensbehandlingen, men er *forpligtet* til at gøre dette, for så vidt som dette tjener kreditorerne [54].

69. *Beføjelsen* til at anmelde fordringer giver kurator søgsmålskompetence i alle insolvensbehandlinger, uanset hvorvidt dette følger af lovgivningen i den stat, hvor insolvensbehandlingen er indledt. Således kan kurator opfylde sin lovbestemte pligt [55], og formålet med artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 er opfyldt.

70. Kurators *pligt* er imidlertid ikke absolut: Den kræver en undersøgelse af, om anmeldelsen af fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som den pågældende er udpeget til kurator for, i en sekundær insolvensbehandling tjener kreditoren [56], eller om der er potentielle fordele herved.

71. Denne prøvelse skal ikke foretages for hver enkeltstående fordring og dens udsigter til inddrivelse [57]. Der er snarere tale om en overordnet prøvelse på grundlag af de samlede fordringer [58], der er anmeldt i den insolvensbehandling, som kurator er udpeget i.

72. Det tilkommer den konkrete kreditor at foretage en specifik vurdering, som er i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på fordringen, og, for så vidt angår dens placering i konkursordenen, med lovgivningen i den stat, hvor fordringen anmeldes, af åbenlyst praktiske grunde [59].

73. Det sidste ord med hensyn til anmeldelsen af en fordring har indehaveren (dvs. kreditoren) således, og den pågældende har i henhold til artikel 32, stk. 2, in fine, i forordning nr. 1346/2000 mulighed for at modsætte sig kurators anmeldelse og trække fordringen tilbage, hvis kreditoren konkluderer, at denne anmeldelse ikke tjener den pågældende [60].

[53] Jf. i modsætning hertil artikel 55 i forordning 2015/848.

[54] I retslitteraturen henvises sædvanligvis til en *beføjelse* eller en mulighed, som kurator er tillagt: jf. f.eks. A. Geroldinger, *Verfahrenskoordination im Europäischen Insolvenzrecht*, Manzsche Veerlags- und Universitätsbuchhandlung, 2010, s. 317; i forbindelse med forordning 2015/848, S. C. Maesch og B. Knof, nævnt ovenfor, punkt 12. Virgós/Schmit-rapporten, punkt 236, anvender begrebet *ret*. Forordning nr. 1346/2000 fastlægger reelt en *pligt* for kurator til under andre insolvensbehandlinger at anmelde fordringer, der allerede er anmeldt i hovedinsolvensbehandlingen. Det kan imidlertid forekomme, at de nationale lovgivninger kræver, at kurator har en særlig tilladelse. Forordning nr. 1346/2000 giver indirekte en sådan tilladelse i artikel 32, stk. 2, og træder på dette punkt i stedet for lex concursus.

[55] Ifølge en forfatter følger det af den obligatoriske karakter, at kurator ifalder ansvar i tilfælde af en tilsidesættelse: M. Raimon, *Le règlement communautaire 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité*, LGDJ, 2007, punkt 716.

[56] I Virgós/Schmit-rapporten, punkt 239, nævnes som et eksempel, der tjener kreditoren, et tilfælde, hvor kurator fastslår, at de aktiver, der skal udloddes i andre insolvensbehandlinger, er så omfattende, at selv simple kreditorer i hovedinsolvensbehandlingen kan opnå en »dividende« sammen med andre simple kreditorer, der har anmeldt deres fordringer i de andre insolvensbehandlinger.

[57] Anmeldelsen bør foretages således, at hver eneste fordring og dens indehaver kan identificeres af kurator i den insolvensbehandling, hvor fordringen anmeldes.

[58] Det kan dreje sig om alle fordringerne eller fordringer vedrørende en bestemt klasse af kreditorer. Virgós/Schmit-rapporten, punkt 239.

[59] Virgós/Schmit-rapporten, punkt 239. Med hensyn til den lovgivning, der finder anvendelse på konkursordenen, jf. artikel 4, stk. 2, litra i), i forordning nr. 1346/2000.

[60] Hvis kurator ikke anmelder fordringen, har kreditoren omvendt fortsat muligheden for at gøre dette.

74. Kurator beskytter i realiteten ikke en anden, eller højere, interesse end kreditorernes interesser, som ville begrunde, at kurator var omfattet af en særlig ordning i forbindelse med anmeldelsen af fordringer i andre insolvensbehandlinger. Stopventilen i ordningen, som bringer beslutningen om, hvorvidt en fordring skal anmeldes, tilbage til den enkelte kreditor, bekræfter overensstemmelsen mellem kurators og kreditorernes interesser.

75. Grundene til, at kurators vurdering ikke er den samme som en kreditors vurdering, er ikke dogmatiske, men derimod praktiske [61]. En kreditor, som har anmeldt sin fordring under en insolvensbehandling, viser i princippet en interesse i at inddrive denne fordring med skyldnerens bo, uanset hvor dette måtte befinde sig [62]. På denne baggrund er det legitimt at begrænse kurators opgave til en afvejning af fordele og ulemper for de samlede fordringer, der er anmeldt i den insolvensbehandling, som kurator er udpeget i.

b) Er kurator underlagt en pligt i alle insolvensbehandlinger?

76. Artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 indgår i forordningens kapitel III, som omhandler *sekundære* insolvensbehandlinger. Den pligt, der er fastsat i denne bestemmelse, vedrører imidlertid bogstavelig talt alle kuratorer, såvel i hovedinsolvensbehandlingen som i sekundære insolvensbehandlinger. Disse kuratorer »anmelder i andre insolvensbehandlinger fordringer, der allerede er anmeldt i den insolvensbehandling, som de er udpeget til kuratorer for« [63].

77. Det skal ikke forstås således, at kurator i *hovedinsolvensbehandlingen* på grund af artiklens systematiske placering har en særlig stilling i forhold til kuratorer for øvrige verserende insolvensbehandlinger i forbindelse med anmeldelsen af fordringer, der er anmeldt i hovedinsolvensbehandlingen.

78. De sekundære insolvensbehandlingers underordnede karakter i forhold til den insolvensbehandling, der indledes der, hvor centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, medfører ganske vist en særlig stilling for kurator for denne insolvensbehandling i forhold til andre kuratorer [64]. Forordning nr. 1346/2000 giver imidlertid ikke den pågældende en særret i forbindelse med anmeldelse af fordringer, som kan udmønte sig i, at den pågældende ikke er omfattet af de frister, der er fastsat i lex concursus i den enkelte insolvensbehandling.

c) Forbindelsen med kapitel IV i forordning nr. 1346/2000

79. Med overskriften »Underretning af kreditorer og anmeldelse af fordringer« fastsætter kapitel IV i forordning nr. 1346/2000 undtagelsesbestemmelser fra den lex concursus, der ligesom artikel 32, stk. 2, har til formål at lette anmeldelsen af fordringer.

[61] Formålet med den enkelte aktørs vurdering er det samme, men omfanget er forskelligt.

[62] Dette er navnlig tilfældet, når anmeldelsen foretages i den insolvensbehandling, der er indledt i den medlemsstat, hvor centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, hvor aktivmassen er universel. En senere indledning af en insolvensbehandling i en anden stat (som dermed er en sekundær insolvensbehandling) indebærer, at skyldnerens formuegenstande på det pågældende område udskilles fra aktivmassen. Det er rimelig at formode, at enhver kreditor, der har anmeldt sin fordring i hovedinsolvensbehandlingen, i princippet (og dermed medmindre den pågældende har modsat sig dette) er interesseret i, at denne fordring også tages i betragtning i den eller de sekundære insolvensbehandlinger.

[63] I praksis er den mest sandsynlige situation, at kurator for en hovedinsolvensbehandling anmelder fordringer i sekundære insolvensbehandlinger: M. Virgós Soriano og F.J. Garcimartín Alférez, nævnt ovenfor, punkt 425.

[64] Punkt 42 i dette forslag til afgørelse.

80. Disse bestemmelser, der finder direkte anvendelse, tilgodeser kreditorer, der har deres sædvanlige opholdssted, deres bopæl eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt. Jeg er af den opfattelse, at de også kan finde tilsvarende anvendelse på kurator for en udenlandsk insolvensbehandling.

81. Den faglige ekspertise, som en kurator med rimelighed kan tilskrives, omfatter ikke nødvendigvis *grænseoverskridende* insolvensbehandlinger og må heller ikke føre til strengere betingelser for handlinger, som kreditorerne selv kunne foretage, når kurator ved at påtage sig dem leverer en tjenesteydelse, idet han sætter sig i deres sted [65].

82. I forordning nr. 1346/2000 nævner ingen af de omhandlede bestemmelser specifikt ordningen vedrørende frister [66]. Betydningen af denne manglende regulering er dobbelt: a) den gør det vanskeligt at anføre, at kurator ikke er omfattet af den generelle løsning, dvs. lex concursus i den enkelte insolvensbehandling, og b) såfremt dette ikke er tilfældet, kræver den, at det ved hjælp af en fortolkning afgøres, hvilken løsning der finder anvendelse i stedet for den generelle [67].

83. En situation, hvor kurator ikke var omfattet af fristerne i henhold til lex concursus i den enkelte insolvensbehandling, ville endelig udgøre en anderledes, utilsigtet og ureguleret behandling af den pågældende (og i forlængelse heraf af de kreditorer, hvis fordringer kurator anmelder [68]), sammenlignet med lokale kreditorer, som er omfattet af de pågældende frister og konsekvenserne af en for sen anmeldelse af deres fordringer [69].

4. Sammenfatning

84. Jeg er sammenfattende af den opfattelse, at anmeldelsen af fordringer foretaget af kurator (for hovedinsolvensbehandlingen) i en sekundær insolvensbehandling er omfattet af de frister, der er fastsat i lovgivningen i den stat, hvor sidstnævnte behandling er indledt.

85. Denne løsning er desuden påkrævet ud fra en pragmatisk synsvinkel. Hvis kurator ikke var omfattet af disse frister i den sekundære insolvensbehandling, ville der opstå alvorlige problemer i forbindelse med denne behandlings forvaltning, forløb og afvikling.

D. Anmeldte fordringer (som ikke er »prøvet og anerkendt«)

86. For fuldstændighedens skyld vil jeg kort behandle den fortolkning, som NK har foreslået af artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000. Efter NK's opfattelse kan der i en sekundær insolvensbehandling kun anmeldes fordringer, der allerede er anmeldt i hovedinsolvensbehandlingen, såfremt de er blevet *prøvet og anerkendt* i sidstnævnte.

65 Punkt 61 i dette forslag til afgørelse.

66 Jf. i modsætning hertil artikel 55, stk. 6, i forordning 2015/848. En anden situation er den, hvor lex concursus indfører en særregel for en kurator for en udenlandsk insolvensbehandling eller for udenlandske kreditorer, netop som følge af at de er udenlandske. Forordning nr. 1346/2000 er efter min opfattelse ikke til hinder for denne differentierede behandling, som reelt har til formål at genskabe en reel lighed mellem alle kreditorerne.

67 Med det yderligere problem, at løsningen skal være ensartet.

68 En individuel anmeldelse fra hver enkelt kreditor ville også fortsat være omfattet af lex concursus i den medlemsstat, hvor den insolvensbehandling, hvorunder fordringerne anmeldes, afvikles.

69 Eftersom anmeldelsen af fordringer er forbundet med deltagelse i udlodningen af provenuet, er det i sidste ende reglen om pari passu, der berøres.

87. Efter min opfattelse understøttes NK's synspunkt hverken af ordlyden af den pågældende artikel eller af dens tilblivelse eller formål, og det følger heller ikke af en systematisk fortolkning. En tiltrædelse af dette synspunkt ville desuden bringe den effektive forvaltning af den enkelte insolvensbehandling i fare.

88. Dette synspunkt kan desuden forkastes af følgende grunde:

– Det fremgår ikke af teksten i nogen af sprogversionerne, at fordringerne, ud over at skulle anmeldes under en insolvensbehandling, skal *prøves og anerkendes* som en forudgående betingelse for, at de efterfølgende kan anmeldes i andre insolvensbehandlinger.

– Hverken konventionen eller den rapport, der ledsager den, begrænser kurators anmeldelse af fordringer til fordringer, der er blevet prøvet og anerkendt i den insolvensbehandling, som den pågældende er udpeget til kurator for.

– Denne begrænsning er ikke forenelig med formålet med artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000; den skaber omkostninger og forsinker anmeldelsen af fordringer uden at medføre fordele. Eftersom anerkendelsen af fordringer i hver insolvensbehandling afhænger af lex concursus, er opfyldelsen af de pågældende krav i en af disse behandlinger ikke en garanti for, at de også vil blive opfyldt i andre insolvensbehandlinger [70].

– Betegnelsen »anmeldt« i artikel 32, stk. 2, kan ikke forstås således, at den omfatter fordringer, der er »prøvet og anerkendt«. Forordning nr. 1346/2000 har i andre bestemmelser sondret mellem disse begreber [71], som afspejler de forskellige dele eller stadier, der kendetegner en insolvensbehandling.

– Det systematiske forhold mellem artikel 32 og kapitel IV i forordning nr. 1346/2000, som udelukkende omhandler formaliteterne i forbindelse med anmeldelse af sådanne fordringer, peger i samme retning. På grund af sammenhængen må betydningen af begrebet »anmeldt« være den samme begge steder.

– Enhver kreditors ret til at anmelde en fordring under forskellige insolvensbehandlinger er ikke betinget af, at fordringerne er blevet prøvet og på forhånd anerkendt under en insolvensbehandling. Eftersom kurator handler i kreditors navn og på kreditors vegne, er det rimeligt, at den pågældendes pligt heller ikke er betinget af, at disse krav er opfyldt.

E. Supplerende betragtninger (korte frister i henhold til den gældende lovgivning)

89. Jeg har forklaret, at der efter min opfattelse ikke findes argumenter for, at artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 skal fortolkes således, at kurators pligt er begrænset til fordringer, der allerede er prøvet og anerkendt i den insolvensbehandling, som vedkommende er blevet udpeget i.

90. Jeg er heller ikke af den opfattelse, at der findes overbevisende argumenter for at fastslå, at kurator af denne eller af en anden grund er omfattet af en ordning vedrørende fristerne for anmeldelse, der fraviger den ordning, der gælder for lokale kreditorer og for kreditorer, som efter at have anmeldt deres fordringer under en insolvensbehandling vælger at anmelde dem enkeltvis under andre insolvensbehandlinger.

[70] Punkt 49 i dette forslag til afgørelse, in fine.

[71] Se artikel 4, stk. 2, litra h), eller artikel 31.

91. NK har anført [72], at de i ZFPPIPP fastlagte frister er meget korte og således uforenelige med den østrigske ordning vedrørende insolvensbehandlinger. Det ville dermed være umuligt at overholde pligten efter artikel 32, stk. 2, i forordning nr. 1346/2000 i praksis.

92. Eftersom NK efter min opfattelse har begået den indledende fejl som anført (med hensyn til kendetegnene ved fordringer, der skal anmeldes i andre insolvensbehandlinger), kan NK's argument, som er forbundet med denne fejl, ikke tiltrædes.

93. Det er derimod korrekt at fremhæve, at frister, der er fastsat med henblik på anmeldelse af fordringer i en given medlemsstat, ikke må medføre, at en EU-retlig bestemmelse mister sin virkning. Den problemstilling, som NK har fremhævet, kan i denne forbindelse være reel nok.

94. De korte frister, der er fastsat med henblik på anmeldelse af fordringer i de forskellige medlemsstater [73], samt forskellene herimellem, også med hensyn til konsekvenserne af for sen anmeldelse [74], risikerer at vanskeliggøre anvendelsen af artikel 32 i forordning nr. 1346/2000.

95. For så vidt angår denne artikels stk. 2 kan dens anvendelse indebære, at den samme fordring anmeldes gentagne gange; en kreditor, som ikke har tiltro til, at kurator er af den opfattelse, at en anmeldelse af fordringerne i en udenlandsk insolvensbehandling tjener den pågældende kreditor, kan føle sig nødsaget til selv at anmelde disse for at være sikker på at overholde fristen [75].

96. EU-lovgiver har imidlertid accepteret forskellene mellem medlemsstaternes lovgivninger og har bestemt, at lex concursus skal finde anvendelse på anmeldelsen af fordringer.

97. Den ændring, som udmøntede sig i forordning 2015/848, afspejlede vanskelighederne for kreditorer, navnlig for mindre kreditorer og for små og mellemstore virksomheder, i forbindelse med anmeldelsen af deres fordringer under insolvensbehandlinger, der er indledt i udlandet.

98. Forordning 2015/848 tog højde for disse vanskeligheder og fastsatte en ensartet regel, som dels udtrykkeligt bekræfter, at lex concursus finder anvendelse på fristerne, dels ændrer dette ved at indføre en minimumsfrist (samt begyndelsestidspunktet for denne frist) for en udenlandsk kreditors anmeldelse af fordringer [76].

99. Varigheden af denne periode (30 dage) [77] viser, at EU-lovgiver har tilsluttet sig den løsning, som hovedparten af medlemsstaterne allerede anvendte.

[72] Punkt 19 i NK's skriftlige indlæg.

[73] Hovedparten af medlemsstaterne har fastsat dem *i teorien*: disse frister ligger på mellem 30 dage og tre måneder. I andre medlemsstater fastsætter retten *i praksis* varigheden, der imidlertid som regel er omfattet af et krav om en minimumsfrist. Der findes større forskelle med hensyn til for sen anmeldelse. Jf. G. McCormack, A. Keay og S. Brown, *European Insolvency Law. Reform and Harmonization*, Edward Elgar 2017, s. 193-196 (tabel 5.2).

[74] Ibidem.

[75] S. Reinhart, »Art. 32«, i R. Stürner, H. Eidenmüller og H. Schoppmeyer, *Münchener Kommentar zur Insolvenzordnung*, C. H. Beck, 2016, punkt 17.

[76] Artikel 55, stk. 6. Forordning 2015/848 styrker også de mekanismer, hvorigennem en udenlandsk kreditor underrettes om indledningen af en insolvensbehandling i et andet land, med bestemmelser om offentliggørelse af insolvensbehandlingerne i registre, sammenkobling af registre og adgang til disse. Denne forordning indfører desuden forbedringer i kapitlet vedrørende anmeldelse af fordringer.

[77] I modsætning til de 45 dage, som Kommissionen foreslog i sit forslag (jf. fodnote 18 i dette forslag til afgørelse), og som Europa-Parlamentet tilsluttede sig [Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandlingen den 5.2.2014 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. …/2014 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 om konkurs, P7_TC1-COD(2012)0360 (EUT 2017, C 93, s. 366), artikel 41, stk. 4].

100. Da det ikke forekommer sandsynligt, at medlemsstaterne selv løser problemerne med hensyn til tilpasningen af de forskellige frister for anmeldelse, kræver anvendelsen af artikel 32 i forordning nr. 1346/2000 (såvel som af artikel 45 i forordning 2015/848), at kuratorerne samarbejder for at undgå, at en fordring anmeldes flere gange under den samme insolvensbehandling [78].

V. Forslag til afgørelse

101. På baggrund af det ovenstående foreslår jeg, at Domstolen besvarer Višje sodišče v Ljubljani (appeldomstolen i Ljubljana, Slovenien) således:

»Artikel 32, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling skal fortolkes således, at når en kurator for en hovedinsolvensbehandling anmelder fordringer i en sekundær insolvensbehandling, er fristerne for anmeldelse af disse fordringer, samt konsekvenserne af for sen anmeldelse, omfattet af lovgivningen i den stat, hvor den sekundære insolvensbehandling er indledt.«

[78] B. Wessels, nævnt ovenfor, punkt 10867. Artikel 41 i forordning 2015/848, som er mere eksplicit end forordning nr. 1346/2000, bestemmer, at kuratorer har pligt til at samarbejde under en hvilken som helst form, herunder ved indgåelse af protokoller.